
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2015:20

Nationell samordning av närvaro på nätet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2015: 103 Nationell samordning av närvaro på nätet. Motionärerna vill ge kyrkostyrelsen i uppdrag att göra en satsning på närvaro på nätet, uppmana stiftet att utse nätansvariga samt utveckla former för att utforma samordning av detta. Utskottet anser att frågan är viktig och konstaterar att mycket bra arbete redan sker men att en överblick och kunskapsutbyte inom detta område behövs. Däremot anser utskottet att det är oklart vad en ny satsning på nätnärvaro skulle innebära utöver det arbete som idag redan sker utifrån strategin för digital närvaro. Utskottet vill inte heller reglera vad som är den bästa formen för samverkan utan överlåter till kyrkostyrelsen att, i dialog med stiftet, utveckla formerna inom ramen för uppdraget. Därför föreslår utskottet kyrkomötet att avslå motion 2015:103 punkt 1 och 2 men bifalla punkt 3.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:103, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:103, punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2015:103, punkt 3.

Motionens förslag

Motion 2015:103 av Emilia Lindstrand och Daniel Tisell, Nationell samordning av närvaro på nätet

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att, på lämpligt sätt, möjliggöra en nationell satsning på närvaro på nätet och tillgänglighet i sociala medier.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen uppmana stiftet att utse nätansvariga i respektive stift.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att hitta lämpliga former för nationell nivå att samordna nätnärvarande anställda.

Bakgrund

I mars 2013 antog kyrkostyrelsen en strategi för digital kommunikation och närvaro. Strategin lyfter fram att Svenska kyrkans digitala kommunikation ska vara aktiv, transparent, lyhörd och se varje människa. Den fastslår även en vision om att Svenska kyrkan ska arbeta aktivt med att ta fram och använda verktyg för att vara kyrka även på digitala arenor.

Den digitala strategin betonar vikten av att vara kyrka på nätet och pekar på vikten av tillgänglighet.

Svenska kyrkan ska finnas där människor finns och vara tillgänglig de tider på dygnet då människor har behov av kyrkan. Personliga möten kan uppstå på många platser, exempelvis via sociala medier. Därför prioriteras kommunikation som möjliggör dialog och skapar engagemang. Svenska kyrkan har en hög ambition när det gäller tillgänglighet avseende till exempel: språk, barn och unga, funktionsnedsättning, tid på dygnet och teknisk plattform.

I strategin finns även övergripande vägval för externwebb, internwebb och sociala medier och den uttrycker en målbild gällande ansvarsfördelningen av digital kommunikation mellan kyrkans nivåer.

Församlingen

- Finns närvarande på nätet via webbplats, intranät och sociala medier.
- Bidrar till helheten och deltar i gemensamma satsningar via stift eller den nationella nivån.
- Stiftet
- Erbjuder församlingarna fortbildning, information och inspiration inom webb, intranät och sociala medier.
- Samordnar och marknadsför gemensamma satsningar inom webb, intranät och sociala medier.
- Bidrar till helheten och deltar i gemensamma satsningar från den nationella nivån.

Den nationella nivån

- Utvecklar gemensamma system och arbetssätt för webb, intranät och sociala medier.
- Utvecklar system för insamling.
- Erbjuder omvärldsspaning, analys och erfarenhetsutbyte.
- Har regelbunden dialog med stiftet.

För att kunna leva upp till detta har den nationella nivån under de senaste åren bland annat skapat OMG som är en sajt med frågor och svar för ungdomar, och utvecklat den befintliga sajten Bönwebben. Just nu pågår även ett stort arbete med att utveckla den gemensamma webbplatsen svenskakyrkan.se för att anpassa både teknik, funktion och innehåll inför framtiden.

Sedan ett drygt år tillbaka finns även en redaktion för sociala medier vars arbete helt fokuserar på Svenska kyrkans närvaro på nätet.

Gemensamma appar och rutiner för digitala betalningar inom kyrkan, bland annat Swish, är andra exempel på områden där den nationella nivån tar ansvar och hittar vägar för gemensamma lösningar och erfarenhetsutbyte.

På samma sätt finns det i de flesta stift och i många församlingar arbete som kan kopplas till Svenska kyrkans närvaro på nätet och de nya möjligheter, behov och beteenden som nätet innebär. Mycket fungerar bra samtidigt som det behövs mycket uppmuntran, inte minst för de personer, både anställda och ideella, som lägger både arbetstid och privatliv på att finnas på nätet som medmänniskor och som representerar för Svenska kyrkan.

Nätverk och arbete idag

Något som har kommit upp i diskussioner ett flertal gånger de senaste åren är att nätet på många sätt kan liknas vid ett stift utan geografiska gränser. Det anställs

”nätpräster” och ”nät diakoner” och vi möter här människor som vi kanske aldrig får möjlighet att möta fysiskt, i till exempel våra kyrkolokaler.

Idag finns inget formellt uppdrag för den nationella nivån att samordna närvaron på nätet utöver de uppdrag som återfinns i den digitala strategin ovan. Istället finns nätverk av präster och diakoner knutna till den nationella nivåns arbete med sociala medier. De medverkar på frivillig väg, eller inom ramen för sin tjänst, med att svara på frågor och möta människor via sociala medier som t.ex. Facebook och Twitter. Ett pågående samtal och erfarenhetsutbyte sker löpande med stiftet men ingen nationell samordning.

Det finns även andra initiativ och nätverk inom detta område. Kontakten med jourhavande präst har breddats och präster finns utöver telefon även tillgängliga via chatt och digitalt brev. Kyrkans jourtjänst i Göteborg erbjuder samtal med kyrkan via telefon och webbtjänsten SOS-brevlådan. En mer uppsökande verksamhet som vänder sig till ungdomar sker via projektet Nätvandrarerna som Kyrkans Jourtjänst och skolkyrkan i Göteborg står bakom. Barn och unga-sajten OMG har ett antal präster knutna till sig för att svara på frågor som barn och unga skickar in till sajten.

Tidigare behandling

Under kyrkomötet 2009 behandlades i Kyrkolivsutskottets betänkande KI 2009:2, *Svenska kyrkans närvaro på internet*, motionerna 2009:52, 2009:57 samt motion 2009:78.

I samtliga motioner betonades behovet av att öka Svenska kyrkans närvaro på internet, genom att uppdra åt kyrkostyrelsen att projektera för en interaktiv mötesplats, tillsätta en utredning om hur ”Jourhavande nätpräst” kan utformas och att ta fram riktlinjer, alternativt policy, för att utveckla, stimulera och öka Svenska kyrkans närvaro online. Utskottet delade motionärernas uppfattning att Svenska kyrkans närvaro på internet behövde utvecklas och samordnas.

Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag att med anledning av motion 2009:52 ge kyrkostyrelsen i uppdrag att skyndsamt införa en öppen interaktiv mötesplats som Svenska kyrkan erbjuder och tar ansvar för.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:103, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:103, punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2015:103, punkt 3.

Utskottet anser att det är viktigt att Svenska kyrkan finns och är aktiv på nätet, är där människor är och har kunskap om vad som händer samt deltar i de samtal som sker. Utskottet konstaterar att mycket bra arbete redan sker med nätnärvaro både i församlingar, stift och på nationell nivå men att en överblick och kunskapsutbyte inom detta område behövs. Detta skulle enligt utskottet kunna åstadkommas genom en bättre samordning av dem som idag i sin anställning i Svenska kyrkan har uppdraget att vara närvarande på nätet. Därför föreslår utskottet att motion 2015:103 punkt 3 ska bifallas. I anslutning till detta konstaterar utskottet att det är svårt att definiera vem som är nätnärvarande anställd då Svenska kyrkans anställda mer eller mindre förväntas att använda sig av Sociala medier och nätet i sina arbeten och att detta bör tas i beaktande i det fortsatta arbetet.

Däremot anser utskottet att det är oklart vad en ny satsning på detta område, så som motionärerna föreslår, skulle innebära utöver det arbete som redan idag sker utifrån strategin för digital närvaro. Utskottet konstaterar vidare att församlingar och stift har kommit olika långt i frågan om nätnärvaro och är inte säkra på att en nätansvarig per stift är det bästa sättet att samordna detta på. Utskottet vill inte heller reglera hur de lämpliga formerna ser ut utan överlåter åt kyrkostyrelsen att, i dialog med stiftet, utveckla detta inom ramen för uppdraget.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att motion 2015:103 punkt 1 och 2 ska avslås.

Uppsala den 25 september 2015

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Mattias Nihlgård, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Kekke Paulsson, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Stig Eriksson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sara Waldenfors, Katarina Glas, Monica Lindell Rylén, Stefan Grundberg, Camilla Persson, Evy Annér, Nasrin Sjögren, Elisabeth Sandberg Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Anders Ahl, Karin Janfalk och Styrbjörn Granquist.

Biskoparna Johan Tyrberg och Fredrik Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.